

ŽENSKES V PRAVU: »VRATA SE BODO NAJHITREJE ODPRLA TISTIM, KI SI JIH BODO DRZNILE ODPRETI SAME«

Kaja Mele,

študentka 3. letnika Pravne fakultete Univerze v Ljubljani

V organizaciji Evropskega združenja žensk pravníc Slovenija (EWLA) in Društva študentov prava Ljubljana (Pravna Panda) je v četrtek, 6. februarja 2025, v Centru Rog potekal dogodek Karierni izzivi mladih pravníc. Šlo je za prvo, toda zelo uspešno sodelovanje teh dveh društev, saj je dogodek pritegnil več kot 50 udeleženk, tako študentk kot tudi že uveljavljenih pravníc, kar priča o pomembnosti obravnavanih tem.

Dogodek je otvorila dr. Verica Trstenjak, predsednica upravnega odbora EWLA Slovenija, nekdanja sodnica na Splošnem sodišču EU in pozneje generalna pravobranilka na Sodišču EU. V uvodnem nagovoru je izrazila navdušenje nad številčno udeležbo, v nadaljevanju pa se je dotaknila nekaterih ključnih elementov kariernega preboja. Po njenem mnenju so to predvsem mentorsko povezovanje in dobre komunikacijske veščine ter tudi medsebojna kolegialnost in podpora med pravnícami, ki sta v tradicionalno moških okolišjih zelo pomembni.

Osrednja gostja dogodka profesorica mednarodnega prava in novoizvoljena sodnica na Evropskem sodišču za človekove pravice dr. Vasilka Sancin je v pogovoru z dr. Trstenjak udeleženkam sprva predstavila svojo karierno pot in izzive, s katerimi se je spopadala kot mlada pravnica. Poudarila je, da je za mlade pravnice predvsem pomembno, da verjamejo vase in v svoje sposobnosti, ter da jih strah pred lastno »nekvalificiranostjo« ne ohromi pri zasledovanju ambiciozno postavljenih ciljev. Poudarila je, da je med svojo mednarodno obarvano kariero spoznala, da so študentke in študenti, izšolani na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, zelo kakovostni pravniki, saj jih odlikujejo poglobljeno teoretično znanje, sposobnost reševanja praktičnih primerov in širina pravne-

ga mišljenja. Po njenem mnenju segajo v sam svetovni vrh in so zelo primerni za zasedanje vodilnih položajev tako doma kot tudi v mednarodnem okolju.

Pomemben del svojega predavanja je dr. Sancin namenila spopadanju s kariernimi neuspehi. Poudarila je, da neuspeh ne pomeni konca poti, le njeno spremembo. Osredotočenost na en sam cilj nam namreč lahko zamegli pogled na druge poti, ki bi nas, če bi se za njih odločili, lahko pripeljale do še lepših kariernih destinacij. Primeroma je navedla lastno kariero, saj je sprva želela postati veleposlanica v Parizu, vendar jo je karierna pot najprej zanesla do profesure, pozneje pa do sodniškega mesta v Strasbourgu, kot prvo slovensko sodnico na Evropskem sodišču za človekove pravice. Podobno kot dr. Trstenjak je pripomnila, da ženske pogosto same sebe omejujejo s prepričanjem, da za nekatere funkcije niso dovolj kvalificirane, kar jim v zasledovanju ciljev pogosto stoji na poti. Podoben pomislek, da kariera ni združljiva z ustvarjanjem družine, sta z enako mero odločnosti zavrnila obe sogovornici. Po njunem mnenju uspešna kariera od pravnici zahteva zgolj več organizacije, nikakor pa ne pomeni ovire za zdravo družinsko življenje.

V nadaljevanju je dr. Sancin poudarila problematiko moškega primata v svetu prava, ki jo je sama pogosto občutila kot oviro pri komunikaciji, saj da moški žensk včasih preprosto ne razumejo. Prepričana je, da je za sad dobrega profesionalnega sodelovanja med spoloma ključno razumeti posebnosti načina komuniciranja tako moških kot tudi žensk in temu primerno prilagoditi svojo komunikacijo, hkrati pa si prizadevati za jasno, profesionalno in samozavestno izražanje svojih stališč. S tem se je gostja že dotaknila naslednje teme dogodka – komunikacijskih veščin, ki jo je zbranim predstavila nekdanja profesorica pravniške retorike Bogdana Herman. Ta je predstavila pomen različnih vidikov komuniciranja in ovir, s katerimi se pravnice in pravniki v svoji karieri pogosto srečujejo. Med drugim s tremo, ki kot fizično-psihološki pojav pogosto vodi v zakrčenje govorca in popačenje govorčevega sporočila.

Predavateljica je razpravljala tudi o poslabšanju ravni javne razprave, splošne zasebne medčloveške komunikacije ter medsebojnega zaupanja. Posledice tega se kažejo v vse večjem nezaupanju med ljudmi, vse bolj krhkih medosebnih odnosih in navsezadnje osebnem nezadovoljstvu. Tukaj pa je pomembna vloga pravnici in pravnikov, ki se kot strokovnjaki pravne znanosti zavedamo vrednosti precizne uporabe jezika in si tako v profesionalnem kot tudi pogosto tudi v zasebnem življenju prizadevamo za dobro komunikacijo ter s tem pozitivno vplivamo na kakovost javne razprave, hkrati pa svojemu poklicu, državi in naddržavnim institucijam krepimo ugled.

Herman je predavanje sklenila z mislijo o vztrajnosti. Ponazorila jo je z anekdoto o nemškem evropskem poslancu, katerega predlog o beleženju prisotnosti na

sejah je bil sprejet šele v 57. poskusu, kar kaže na to, da neuspeh nikoli ni konec poti, temveč, če smo vztrajni, priložnost za izboljšave in nov začetek. Pravnice naj bodo, je poudarila, samozavestne, odločne in vedno pripravljene na nove izzive, saj se bodo vrata odprla tistim, ki si jih bodo drznile odpreti same.

V sklopu dogodka je dr. Trstenjak napovedala tudi vzpostavitev mentorske mreže, namenjene mladim pravnicam, ki potrebujejo usmeritev na svoji karierni poti. V mentorskem programu bodo sodelovale ugledne pravnice in strokovnjakinje z različnih področij. Med njimi so dr. Maja Brkan (sodstvo, Evropska unija in univerze), dr. Petra Ferk (podjetništvo in javna naročila), Eva Gostiša (odvetništvo), Bogdana Herman (komunikacija in retorika), dr. Dunja Jadek Pensa (sodstvo), Maja Kastelic Pleskovič (državna uprava in zdravstvo), dr. Ana Kerševan (državno odvetništvo), Tatjana Kolenc (mentorstvo, podjetništvo in management), Iris Pensa (odvetništvo, trajnost in ESG), Katja Plauštajner Metelko (državno odvetništvo in Sodišče Evropske unije), mag. Vojka Ravbar (ekonomija, bančništvo in management), dr. Vasilka Sancin (znanstveno-raziskovalno področje in mednarodne institucije), Eva Škufca (odvetništvo in študij v tujini), dr. Verica Trstenjak (sodstvo Evropske unije, znanstveno-raziskovalno področje, ASEF in študij v tujini), dr. Katarina Vatovec (znanstveno-raziskovalno področje, sodstvo in študij v tujini), Tatjana Vogrinc Burgar (management in energetika) in dr. Petra Weingerl (znanstveno-raziskovalno področje in študij v tujini).

* * *

Evropsko združenje žensk pravníc Slovenija je bilo ustanovljeno leta 2023, na predlog dr. Verice Trstenjak. Gre za prostovoljno združenje, člana *European Women Lawyers Association* (EWLA), katerega cilj je prispevati k združevanju, sodelovanju in enakopravnosti žensk pravníc, tako doma kot tudi v tujini, ter za boljšo zastopanost žensk na vodilnih položajih v družbi. Društvo študentov prava Ljubljana (Pravna Panda) pa je v svojih desetih letih delovanja postalo največje združenje študentov prava v Sloveniji. Glavna dejavnost društva je organizacija raznovrstnih strokovnih dogodkov na temo kariere, financ in mednarodnega delovanja ter sodelovanja. S tem študentom nudijo raznoliko obšolsko izobraževanje in jim omogočajo boljše možnosti za karierni preboj.